

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

PASITARIMO

PROTOKOLAS

2018 m.

d. Nr.

Dėl Ministro Pirmininko pavedimu aplinkos ministro įsakymu sudarytos komisijos pasiūlytų priemonių ir peticijoje „Dėl klaipėdiečių teisės į švarią ir sveiką aplinką užtikrinimo“ pateiktų reikalavimų Vyriausybei, siekiant spręsti gyventojų keliamas kvapų ir kitas susijusias problemas, įgyvendinimo

Atsižvelgti į Ministro Pirmininko pavedimu, įformintu Vyriausybės kanclerio 2018 m. rugsėjo 19 d. rezoliucija Nr. S-3157 „Ministro Pirmininko pavedimu ir atsižvelgdamas į Vyriausybės kanceliarijoje 2018 m. rugsėjo 13 d. vykusiame susitikime su Šernų ir Ketvergių kaimų bendruomenės bei asociacijos Klaipėdos Marių bendruomenės atstovais išdėstytus faktus dėl oro taršos kvapais Klaipėdos miesto pietinėje dalyje, kartu su Fizinių ir technologijos mokslų centro ekspertais ir kitais mokslininkais nedelsiant sudaryti komisiją Šernų ir Ketvergių kaimų bendruomenės bei asociacijos Klaipėdos Marių bendruomenės rašte nurodytiems faktams ištirti, komisijos darbe pakviesti dalyvauti šios bendruomenės ir asociacijos atstovus, taip pat užtikrinti kompetentingų specialistų, anksčiau nedalyvavusių nagrinėjant rašte minimus klausimus ir priimant sprendimus, dalyvavimą. Komisijos išvadas ir pasiūlymus pateikti Vyriausybės kanceliarijai“, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. D1-851 sudarytos **komisijos** (toliau – Komisija) Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2018 m. lapkričio 9 d. Aplinkos ministerijos raštu Nr. (10-4)-D8-5328 pateiktas **išvadas ir pasiūlymus, Ministro Pirmininko pavedimą**, įformintą Vyriausybės kanclerio 2018 m. lapkričio 26 d. rezoliucija Nr. S-4110 „įvertinti asociacijų ir piliečių kreipimesi „Dėl klaipėdiečių teisės į švarią ir sveiką aplinką užtikrinimo“ pateiktus reikalavimus Vyriausybei teikiant Vyriausybės pasitarimui medžiagą dėl veiksmų ir priemonių, kurių reikia imtis siekiant spręsti Klaipėdos gyventojų keliamas problemas“, ir:

1. Pavesti Aplinkos ministerijai:

1.1. iki 2019 m. sausio 31 d. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo pakeitimo projektą, siekiant nustatyti aiškesnes ir griežtesnes sąlygas aplinkosauginių reikalavimų neatitinkančios ūkinės veiklos stabdymui (pvz., dėl sistemingo leidimo sąlygų, ūkinės veiklos procesą reglamentuojančių/nustatytų reikalavimų nesilaikymo, atliekų netvarkymo, aplinkos būklės blogėjimo ir pan.); aiškiau reglamentuoti valstybinių laboratorinių tyrimų vykdymą, atsiejant valstybinių laboratorinių tyrimų atlikimą nuo ūkinės veiklos patikrinimo vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę procedūrų (nelaikyti valstybinių laboratorinių tyrimų ūkinės veiklos patikrinimu ir suteikti teisę juos atlikti iš anksto nepranešus ūkio subjektui);

1.2. iki 2019 m. sausio 31 d. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektą, siekiant nustatyti teisę tam tikrus kriterijus atitinkančios ūkio subjektų veiklos patikrinimus vykdant aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę atlikti be išankstinio ūkio subjekto informavimo;

1.3. iki 2019 m. sausio 31 d. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo pakeitimo projektą, siekiant sugriežtinti reikalavimus ūkinei veiklai – įtvirtinti apribojimus medžiagų, žaliavų, produktų neleistinam patekimui už veiklos vykdymo teritorijos ribų (į aplinką) ir nustatyti atitinkamą juridinių asmenų

atsakomybę; sugriežtinti taršos integruotos prevencijos ir kontrolės leidimų ir taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo pagrindus (nustatyti, kad leidimai negali būti išduodami, jei veikla uždrausta kitais įstatymais ar Vyriausybės nutarimais, įtvirtinti prievolę pakeisti leidimą, kai reikia sugriežtinti ar įrašyti papildomas leidimo sąlygas, kai nustatomas leidimų sąlygų pažeidimas, įtvirtinti leidimų panaikinimo pagrindus už pakartotinius leidimų sąlygų pažeidimus);

1.4. iki 2019 m. sausio 31 d. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo pakeitimo projektą, didinantį mokesčio už aplinkos taršą tarifus, kad mokesčio dydis skatintų ūkinės veiklos vykdytojus mažinti taršą (skatintų investicijas į mažiau taršias technologijas);

1.5. iki 2019 m. kovo 31 d. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymo pakeitimo projektą, siekiant užtikrinti patikimus (faktinę situaciją atitinkančius) ūkio subjektų išmetamų/išleidžiamų teršalų ir jų poveikio aplinkai tyrimus, dalį ūkio subjektų aplinkos monitoringo laboratorinių tyrimų perduoti atlikti valstybinių laboratorinių tyrimų apimtyje ir nustatyti pareigą ūkio subjektams apmokėti už šiuos valstybinius laboratorinius tyrimus; įstatyme nustatyti leidimų, suteikiančių teisę laboratorijoms vykdyti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus, išdavimo, sustabdymo, galiojimo panaikinimo pagrindus/kriterijus;

1.6. įvertinti esamą teisinį reglamentavimą ir, esant poreikiui, iki 2019 m. kovo 31 d. parengti teisės aktų pakeitimo projektus, reglamentuojančius (nustatančius pareigą) planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesuose dalyvavusių poveikio aplinkai vertinimo subjektų dalyvavimą tolesniuose leidimų išdavimo ir/ar veiklos vykdymo kontrolės etapuose, siekiant užtikrinti, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose numatytos priemonės ir (ar) nustatytos sąlygos (pvz., susiję su priešgaisrine sauga, visuomenės sveikatos sauga, kultūros paveldo išsaugojimu, sanitarinių apsaugos zonų nustatymu ir kt.) būtų visiškai įgyvendinamos;

1.7. Aplinkos apsaugos departamente prie Aplinkos ministerijos sukurti specializuotus sudėtingų pramoninių objektų kontrolės padalinius, vykdyti pareigūnų rotaciją, sukurti efektyvią kontrolės rezultatų vertinimo sistemą (klausymynų pildymas/vertinimas), siekiant iš esmės pagerinti technologiškai sudėtingų objektų aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės efektyvumą;

1.8. iki 2019 m. gegužės 1 d. pakeisti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintas biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo taisykles, nustatant griežtesnius technologinius bei aplinkosauginius (neigiamą poveikį mažinančius) reikalavimus šiai veiklai (nustatyti aiškius atliekų vartimo kompostu kriterijus, komposto laikymo (sandėliavimo) sąlygas ir terminus, temperatūros parametrus, kvapų išsiskyrimą ribojančias priemones).

2. Pavesti Sveikatos apsaugos ministerijai:

2.1. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo pakeitimo projektą, išplečiantį NVSC įgaliojimus dėl kvapų kontrolės, įskaitant Taršos integruotos prevencijos kontrolės ir Taršos leidimuose nustatytų sąlygų laikymosi kontrolę;

2.2. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektą, siekiant nustatyti teisę tam tikrus kriterijus atitinkančios ūkio subjektų veiklos patikrinimus vykdant visuomenės sveikatos saugos kontrolę atlikti be išankstinio ūkio subjekto informavimo;

2.3. pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei Administracinių nusižengimų kodekso pakeitimo projektą, nustatantį griežtesnes baudas už kvapus reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų nesilaikymą;

2.4. iki 2019 m. gegužės 1 d. parengti Kvapų kontrolės gyvenamosios aplinkos ore taisyklių pakeitimo projektą, sutrumpinant kvapo kontrolės gyvenamosios aplinkos ore laiką, nustatant ūkio subjektų prievolę rengti kvapų valdymo planus;

2.5. parengti psichoemocinio poveikio vertinimo rekomendacijas;

2.6. nustatyti minimalius privalomus (bendruosius) technologinius reikalavimus tam tikroms su kvapų sklidimu susijusioms veikloms.

3. Pavesti Aplinkos ministerijai kartu su Vidaus reikalų ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija ir bendradarbiaujant su Lietuvos savivaldybių asociacija įvertinti esamą teisinį reglamentavimą, ir, esant poreikiui, iki 2019 m. kovo 31 d. parengti teisės aktų pakeitimo projektus, suteikiančius daugiau teisių ir pareigų savivaldybėms, siekiant užtikrinti gyventojų teises į švarią ir saugią aplinką (nustatyti specifines vietos sąlygas atitinkančius ūkio subjektų ar gyventojų veiklos aplinkosauginius ribojimus ir kontroliuoti jų laikymąsi).

4. Pavesti Aplinkos ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerijai, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai pagal kompetenciją užtikrinti kitų Komisijos pateiktų siūlymų įgyvendinimą.

5. Siūlyti Klaipėdos miesto savivaldybei ir Klaipėdos rajono savivaldybei:

5.1. kartu inicijuoti su AB „Klaipėdos vanduo“, Kainų ir energetikos kontrolės komisija, Aplinkos ministerija ir AB „Grigeo Klaipėda“ sprendimo priėmimą dėl AB „Grigeo Klaipėda“ gamybinių nuotekų išleidimo į Klaipėdos miesto nuotekų surinkimo sistemą;

5.2. atsižvelgiant į Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytus suminius įmonių kvapų rezultatus, kurie rodo, kad Dumpių km. teritorijoje ir jo gretimybėse nemalonių kvapus skleidžiančių įmonių plėtros potencialas yra išnaudotas, teritorijų planavimo ir statybų planavimo procese nebeplanuoti tokių įmonių (veiklų) šioje teritorijoje;

5.3. kartu parengti kompleksinę (strateginę) poveikio visuomenės sveikatai ir aplinkai valdymo Programą, kurioje būtų nustatyta Dumpių, Toleikių, Ketvergių, Spengių kaimų ir jiems gretimų teritorijų ir, jei aktualu, kitų teritorijų tolesnė vystymo perspektyva ir aplinkos apsaugos, visuomenės sveikatos saugos priemonės.

6. Siūlyti Klaipėdos miesto savivaldybei, bendradarbiaujant su Klaipėdos rajono savivaldybe, bendruomenių atstovais, mokslo institucijomis, sudaryti nuolat veikiančią kvapų ir aplinkos taršos stebėsenos darbo grupę, kuri rinktų, vertintų ir sistemintų informaciją apie aplinkos būklę, operatyviai reaguotų teikdama rekomendacijas Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono savivaldybėms, ūkio subjektams, valstybinę visuomenės sveikatos saugos kontrolę ir aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę vykdančioms institucijoms.

7. Siūlyti Fizinių ir technologijos mokslų centrui, Klaipėdos universitetui bendradarbiauti, įskaitant dalyvavimą darbo grupių, kai tokios sudaromos, veikloje, su Klaipėdos miesto ir Klaipėdos rajono savivaldybėmis siekiant nustatyti bendruomenių susirūpinimą keliančius oro teršalus, identifikuoti teršalų ir nemalonių kvapų šaltinius.

Ministras Pirmininkas